

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 27.05.2019 г. - 26.06.2019 г. Неактивна

Номер на консултация: #4335-K

Област на политика: Архив - Образование

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип носител: Национално

С предложените в настоящия законопроект изменения и допълнения на Закона за висшето образование се отговаря на динамично развиващите се обществени и икономически отношения и се осигурява съответствие със заложените в приетата от Народното събрание Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 г. цели и мерки. В стратегията е предвидено оптимизиране на институционалната мрежа за висше образование и усъвършенстване на системата за управление на висшите училища чрез въвеждане на модел на управление, базиран на прозрачност, отчетност и ясни отговорности.

Целта на предложените със законопроекта изменения и допълнения е постигане на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие. Със законопроекта се насърчава развитието на всяка една от институциите за висше образование в сътрудничество и с активната подкрепа на държавата.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката - <https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН - <https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование - вер. 1.0 | 27.05.2019](#)

[Мотиви към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование - вер. 1.0 | 27.05.2019](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 27.05.2019](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" - вер. 1.0 | 27.05.2019](#)

[Становище на Асоциация на индустриалния капитал в България, получено по ел. поща \(26 юни 2019 г.\) - вер. 1.0 | 26.06.2019](#)

[Становище на Сдружение "Лидери за европейско образование", получено по ел. поща \(26 юни 2019 г.\) - вер. 1.0 | 26.06.2019](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 29.07.2019](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Ivo Angelov (26.06.2019 19:24)

Някои смущаващи последствия по отношение на чл. 26

От изменението в чл. 26 ал.1 следва, че след решение на факултетен съвет до 50% от лекционните часове ще могат да се четат от нехабилитирани преподаватели. От това са възможни последици в поне две посоки - едната е да се допусне нехабилитирания състав да води лекционни курсове извън научното поле на доктората си. При асистентите това би довело до възможността самопроизволно да им се възлагат лекционни курсове. Също така не става ясно как тази нормативна уредба ще се синхронизира с "Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист". Другата посока - от разширителното тълкуване на този текст ще следва, че титуляр на учебна дисциплина ще може да бъде и нехабилитирано лице. От това едва ли ще се повиши качеството на обучението и нивото на реализация на студентите.

От либерализацията на тези изисквания би могъл да се роди следния прецедент - катедра от трима хабилитирани и четирима нехабилитирани, която да обучава в ОКС "бакалавър" и "магистър". Това не само няма да намали общия брой на университетите, но ще има точно обратния ефект - снижаване на качеството и допълнителна пролиферация на обучаващите звена в сферата на висшето образование.

Автор: Мартин Пенчев (26.06.2019 12:52)

Становище на Сдружение "ЛЕО"

С оглед липсата на опция за прикачване на файл, приложено изпращам линк към споделения файл в GoogleDrive съдържащ сканирано и подписано становището на Сдружение "ЛЕО" по законопроекта.

Файлът е достъпен през следния линк: <https://drive.google.com/drive/folders/16G6Nx-JFR09pyu6RWovCBiHbjWbYPglF?usp=sharing>

Автор: Светлана Трифонова (25.06.2019 22:29)

Чл. 77, ал. 13 и чл. 95, ал. 4 от ЗВО

Точка 1. Относно чл. 77 ал.13

С РЕШЕНИЕ № 11 от 5 октомври 2010 г. по конституционно дело № 13 от 2010 г., съдия докладчик Красен Стойчев (Обн., ДВ, бр. 81 от 15.10.2010 г.) чл. 15, ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав в Република България е обявен за противоконституционен и е редактиран. Решението на Конституционния съд на Република България е валидно и не може в чл. 77, ал. 13 от ЗВО да има текстове, които са обявени за противоконституционни.

История на промените на чл. 15 (2) от ЗАКОН за развитието на академичния състав в Република България

Редакция към ДВ, бр. 101 от 28.12.2010 г.:

(2) (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; нова, бр. 101 от 2010 г.) Академична длъжност се заема по трудово правоотношение.

Редакция към ДВ, бр. 81 от 15.10.2010 г.:

(2) (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.) Академичната длъжност се заема при условията на основен трудов договор. Хабилитирано лице, заемащо академична длъжност, може да участва в акредитацията само на едно висше училище.

Редакция към ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г.:

(2) Академичната длъжност се заема при условията на основен трудов договор. Хабилитирано лице, заемащо академична длъжност, може да участва в акредитацията само на едно висше училище.

Точка 2. Относно чл. 95, ал. 4

В чл. 95, ал. 3 "нормативите" се заменя със **средствата за издръжка на обучението**, а в ал. 4 не се прави такава промяна и остава "нормативите".

Автор: Сашо Пенев (23.06.2019 23:02)

пар 42 чл.90,ал.4

В §42 в чл. 90, ал.4 допълнението " намалени с общите за висшето училище разходи" противоречи на Стратегията за развитие на висшето образование. Задълбочават се се недостатъците описани в т.2.6 от Стратегията за ефективното използване на средствата за финансиране на висше образование и се компроментират цел 6 на стратегията. Така ще продължават да се прехвърлят необосновано средства за издръжка между професионалните направелни назависимо дали са приоритетни, защитени или други. Липсата на определение за "общи разходи" след отчисляване на 25% от бюджетните средства и таксите на студентите и неописан редът за определяне на "общи разходи" позволява нецелево разходване на бюджетни

средства предосавени за професионалните направление и на таксите на студентите плащани за обучение в същите професионални направления. Академичната автономия не може да нарушава принципа на целево разходване на бюджетни средства или неговото заобикаляне. Академичните съвети и ректорите стриктно трябва да спазват сегашната методика на МОН, а не да търсят механизми за заобикаленото ѝ. Разпоредителите с бюджет би трябвало да осигурят спазването на Стратегията приета с акт на Народното събрание, а не да я заобикалят.

Автор: Христина Наскова (23.06.2019 19:05)

Ограничаващи текстове

С оглед бъдещия недостиг на специалисти и случаите на хора с ниски оценки в дипломите за придобита ОКС бакалавър, има резон в чл. 21 да отпадне алинея 4 " ?????? ?? ?? з ?????? ?????, ????? ??? ????? ?? ??-???? ?? "?????" ?? ?????? ?? ????????? ?????? ?? ?????? ???????????". ??? ?????????? ?????? ?? ??? (? .? . ? ???), ????? ????? ?? ?????? ?????????????? ?? ? ??? ???? ????? ???????????, ?? ?????? ?????? ?? ?????? ?????? (????????) ????????? ?????? ?????, ????. ????? ????????? ?????????? ?? ?????, ? ?? ??? ???? ????????? ? ????????? ?????????? ? ?? ?????? ? ????? ??????

Автор: Весо Ханджиев (13.06.2019 15:49)

Чл. 26, ал.5

Към чл.26, ал.5, точки 1, 2 и 3 да се добави следното изречение: "Право да правят предложения имат **всички членове** на ????? ?????????? ?? ??????????."

Основания за това предложение е, че в Правилника на Икономически университет - Варна е отнето правото на членовете на Общото събрание самостоятелно да издигат кандидатури. В чл. 28, т.3 на този вътрешен Правилник за дейността на университета се Правилник за дейността на университета казва: "Общото събрание на факултета избира с тайно гласуване хабилитирано лице за декан на факултета **по предложение на ректора.**" По този начин хабилитираните членове на Общото събрание са лишени от правото да бъдат избирани, тъй като **според вътрешния Правилник единствено ректорът има право на предлага кандидати за декан** При тази важна процедура ролята на членовете на Общото събрание на факултета в Икономически университет - Варна според вътрешния му Правилник е сведено само до ръкопляскане и гласуване на спуснатия отгоре 1 кандидат.

Добре би било да се добави и текст, че при избора ректорът няма право да пуска бюлетини вместо членовете на Общото събрание и после сам да ги брои, но това е повече въпрос на морал, а не на писани закони.

Автор: Ина Станоева (04.06.2019 19:33)

чл 56а

Към чл. 56а - според законодателството за училищното образование, за да се преподава в системата на Средното образование е необходимо един преподавател да притежава и квалификация по Педагогика. В тази връзка, считам, че е

необходимо това да бъде изискване и за университетските преподаватели, които ще преподават в средните училища. В противен случай, това ще бъде заобикаляне на законодателството и е некоректно към учителите и представителите на академичните среди, които вече имат подобна квалификация.

Автор: Весо Ханджиев (02.06.2019 19:41)

Предложение за подобрения в ЗВО

Необходимо е да се направят следните подобрения в Закона за висшето образование:

Към чл.27, ал.3 - "Общият брой на членовете на Общото събрание и процедурата за избирането им се определят в Правилника за дейността на висшето училище.", да се добави изречението: "Процедурата по избирането на членовете на Общото събрание да е описана подробно."

Към чл.30, ал.1, т.7 - "Академичният съвет определя структурния състав на общото събрание и организацията за избор на неговите членове.", да се добави изречението: "Академичният съвет няма право да избира или назначава членовете на Общото събрание."

Основания за тези предложения е следният казус:

В Икономически университет - Варна (ВИНС-а) трайно се е установила порочна практика да се нарушава чл. 21, ал.1, т.1 на Закона за висшето образование за **изборност** и мандатност **на всички органи** за управление. Академичният съвет години наред си разширява правомощията, дадени му в чл.30, ал.1, т.7 и вместо да определя само структурата и организацията по избор на Общото събрание, той създава и процедурата за избирането му и едновременно с това **назначава** членовете на Общото събрание. На практика **мандата на Общото събрание се дава от академичния съвет**, което е в нарушение на принципите за академична автономия, залегнали в ЗВО. Налице е порочен "кръговрат" - абсурдната ситуация старият академичен съвет да "избира" (назначава) "Общо" събрание, а после "Общото" събрание да избира "нов" академичен съвет.

Тази порочна и неморална практика най-лесно може да се преодолее с предлаганите тук промени в Закона. Ако считате, че те не са подходящи, то моля сезирайте контролните органи за този случай.

История

Начало на обществената консултация - 27.05.2019

Приключване на консултацията - 26.06.2019

Справка за получените предложения - 29.07.2019

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
